

“Volem fer reconèixer les llengües i cultures de França”

L'occità i ex-ministre de Cultura François Bayrou ha defensat sempre les llengües minoritàries. Per a ell, la signatura de la Carta europea és un vell combat.

“Personalment, prestaré suport a tota acció que vagi pel camí de la signatura de la Carta europea. I defensaré sense gens d'ambigüitat tota acció que mení al reconeixement i a la salvaguarda de les llengües i cultures regionals de França.”

No hi ha dubte que François Bayrou haurà marcat els defensors i promotors de les llengües regionals amb la seva iniciativa (1993) de signar un acord amb les escoles Calandreta. Feia temps que les escoles occitanes cercaven un acord satisfactori amb l'estat. Tot just arribat al Ministeri d'Educació, va prendre la decisió de resoldre el problema. Va assistir al congrés de Calandreta i va manifestar-hi la seva intenció de signar un conveni entre les escoles occitanes, basques, bretones, catalanes i l'estat. Va ser un esdeveniment. Poques setmanes després pronunciava un discurs, en occità, a Pau, al cor de Bearn, el seu país. “S'ha acabat el temps de la vergonya”, va dir-hi el ministre. Encara que en l'afirmació hi hagi més voluntarisme que no pas realisme, aquest demòcrata-cristià creu en el valor dels símbols, i un ministre de la República que adopta un compromís semblant és un símbol fort, i François Bayrou ho sap.

El balanç del seu pas pel Ministeri d'Educació no arriba pas a l'altura de les esperances dels occitanistes, però sí que va demostrar que es podia sortir de la mena de menyspreu, o de por, que suscita la qüestió de les llengües en el món polític francès.

Avui, des de l'oposició, François Bayrou és president de la UDF, formació de centre-dreta. També és diputat de l'Assemblea Nacional francesa i president del Consell General dels Pirineus Atlàntics, un departament que és dos terços occità i un terç basc. Forma part del grup dels possibles “presidenciables” que un dia poden arribar a l'Ellysée. No ho diu, però hi pensa.

La llengua, l'entén bé i la parla amb alguna dificultat. Li hem parlat de la signatura anunciada de la Carta europea. El mes de juny ja va prendre partit en favor d'una modificació de l'article 2 de la constitució, car considera que, des del punt de vista del legislador, en el moment d'ésser votada, la clàusula “La llengua de la República és el francès” no volia pas ésser una arma contra les llengües dites regionals.

—Quina fou la vostra reacció quan el primer ministre Jospin va anunciar que la Carta europea seria signada a principi del 1999?

—Sabeu prou que, per mi, és un vell combat, aquest de la Carta i la seva signatura, perquè em sembla que és essencial, a més de modern. Per tant, prestaré suport a tota acció que vagi pel camí de la signatura. Però no hi ha dubte que cal triar el menú, perquè és

ARXIU / EFE

ben sabut que la Carta va acompanyada d'un menú, i també és ben cert que entre nosaltres hi haurà debats dels qui volen un menú més consistent amb els qui opten per un menú més digerible per a determinades sensibilitats. Personalment, crec que cal que aquesta signatura doni peu a un debat d'unió al voltant de les cultures regionals, i no pas a un debat de divisió. Crec que el patrimoni regional, el patrimoni cultural i lingüístic regional de França, ha d'unir i no pas dividir. Per tant, defensaré sense gens d'ambigüitat tota acció que mení al reconeixement i a la salvaguarda de les llengües i cultures regionals de França.

—De què seríeu més partidari, d'un menú gastronòmic o d'un menú lleuger?

—Sóc partidari d'un menú substancial, sense arribar a decisions que, per causa de la sensibilitat particular de França, poguessin crear un debat de divisió. Opto perquè la reflexió al voltant de les llengües i cultures regionals uneixi més que no pas creï divisions. Cal que tots plegats fem un pas els uns vers els altres.

—Hi haurà debat a l'interior de la UDF, o cadascú serà lliure de votar com vulgui. Com veieu un debat sobre una llei relativa a la ratificació?

—Em penso que a la UDF no hi haurà dificultats. Si de cas, vindran, més aviat, dels nostres aliats de l'RPR. Per tradició la UDF és favorable a les regions franceses; la nostra voluntat és de fer reconèixer les llengües i les cultures, i la diversitat de les cultures que formen el patrimoni comú de França.

David Grosclaude